

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της από 10.09.2023 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Επείγουσες διατάξεις για την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και τη μετάθεση της ημερομηνίας ανακήρυξης συνδυασμών για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας" (Α΄ 150)»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από δύο (2) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 1 του νομοσχεδίου κυρώνεται η από 10.9.2023 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) «Επείγουσες διατάξεις για την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και τη μετάθεση της ημερομηνίας ανακήρυξης συνδυασμών για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας», η οποία δημοσιεύθηκε την 10.9.2023 (ΦΕΚ Α΄ 150). Η ως άνω ΠΝΠ αποτελείται από τρία (3) άρθρα.

Με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου της εν λόγω ΠΝΠ αναστέλλεται, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας φυσικών ή νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων. Αναστέλλονται, επίσης, και οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων, βοηθημάτων και αντιρρήσεων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης κατά το χρονικό διάστημα από την 6η Σεπτεμβρίου 2023 έως και τη 10η Νοεμβρίου 2023.

Με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου μετατίθεται για τη 15η Σεπτεμβρίου 2023 η ημερομηνία της παρ. 1 του άρθρου 17 και της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4804/2021 (Α' 90) για την ανακήρυξη συνδυασμών, ειδικά για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 και αποκλειστικά για τα αρμόδια δικαστήρια που έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί για το χρονικό διάστημα από 8 έως και 13 Σεπτεμβρίου 2023, σύμφωνα με τις υπό στοιχεία 38991οικ./8.9.2023 (Β' 5382) και 38993οικ./9.9.2023 (Β' 5385) αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Με το άρθρο 3 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ορίζονται τα της κύρωσής της νομοθετικά.

Με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Β. Περί των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

α. Το Σύνταγμα έχει ιδρύσει δύο νομοθετικά όργανα. Τη Βουλή, κατ' εξοχήν νομοθετικό όργανο, που ψηφίζει τους νόμους, και το εξαιρετικό νομοθετικό όργανο που είναι σύνθετο και το αποτελούν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, δρα δε υπό προϋποθέσεις και εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου (άρθρα 44 παρ. 1 και 48 παρ. 5 του Συντάγματος) (βλ. Α. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 5η έκδ., 2020, σελ. 441, παρ. 417). Αναγνωρίζοντας, κατά τα ανωτέρω, το δικαίωμα της ανάγκης, το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 44 παρ. 1 ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου σε περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης. Οι πράξεις αυτές θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου και, συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές ρυθμίσεις (βλ. ΣτΕ Ολομ 1250/2003, ΣτΕ Ολομ 3612/2002, ΣτΕ Ολομ 3636/1989, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 15η έκδ., 2017, σελ. 41 επ.).

Σημειωτέον ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν παρεμβαίνει σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα της πράξης (άρθρα 30 παρ. 1, 50 και 82 παρ. 1 του Συντάγματος). Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων κύρωσης πράξης νομοθετικού περιεχομένου ανήκει στην αρμοδιότητα της Βουλής. Κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος (δηλαδή η ύπαρξη έκτακτων περιστάσεων εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης) δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διότι συνδέεται με την εκτίμηση της ανάγκης λήψης αυτού του μέτρου, η οποία ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής ευθύνης των πολιτειακών οργάνων που, κατά το Σύνταγμα, ασκούν

τη νομοθετική εξουσία (βλ. ΣτΕ Ολομ 1250/2003, ΣτΕ Ολομ 3636/1989, ΣτΕ Ολομ 2289/1987). Συνεπώς, ο δικαστής ελέγχει, αφενός μεν, την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου (ΣτΕ Ολομ 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής (άρθρα 44 παρ. 1 και 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε, το περιεχόμενό τους από πλευράς συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει πράξεως νομοθετικού περιεχομένου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 2, όπ. π., σελ. 111, και Γλ. Σιούτη σε Απ. Γέροντα/Σ. Λύτρα/Π. Παυλόπουλο/Γλ. Σιούτη/Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, 4η έκδ., 2018, σελ. 210). Κατά το Σύνταγμα (άρθρο 44 παρ. 1), οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου υποβάλλονται στη Βουλή για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο, και πρέπει να κυρωθούν από τη Βουλή μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, αποβάλλουν την ισχύ τους εφεξής και, συνεπώς, ισχύουν για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας για την υποβολή τους στη Βουλή ή μέχρι την απόφαση της Βουλής να μην τις κυρώσει (βλ. ΣτΕ 3636/1989). Εάν εγκριθούν από την Ολομέλεια εμπροθέσμως, εξακολουθούν να ισχύουν. Η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίησή τους είναι δυνατή μόνο με νομοθετική ρύθμιση ή κατά νομοθετική εξουσιοδότηση (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, τ. 1, όπ. π., σελ. 42). Για τις πράξεις νομοθετικού περιεχομένου βλ., ενδεικτικά, Π. Παραρά, Η εφαρμογή του άρθρ. 44§1 του Συντάγματος, σε ΤοΣ 2 (1976), σελ. 195 επ., του ιδίου, Αι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, 1981, σελ. 110 επ., του ιδίου, Σύνταγμα 1975 - Corpus, τ. Ι, σελ. 526 επ., Αθ. Ράικο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2009, τ. Ι/Β, σελ. 867 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλο, όπ. π., τ. 1 σελ. 41 επ., και τ. 2, όπ. π., σελ. 111, Αντ. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 5η έκδ., 2020, σελ. 455-457, Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου, 2021, σελ. 151 επ., Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδ., 2021, σελ. 225 επ., Κ. Χρυσόγονο, Συνταγματικό Δίκαιο, 3η αναθεωρημ. έκδ. 2022, σελ. 712 επ.). Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 113 παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Α'), τα νομοσχέδια τα οποία κυρώνουν πράξεις νομοθετικού περιεχομένου «περιέχουν απαραίτητως ένα άρθρο που κυρώνει αυτούσια την πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Μπορούν, επίσης, να προστεθούν και διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα σχετικά με την κυρούμενη πράξη».

6. Επί της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Η υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες διατάξεις για την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και τη μετάθεση της ημερομηνίας ανακήρυξης συνδυασμών για τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας», που εκδόθηκε στις 10.9.2023, δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 150 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α', της 10ης 9.2023. Επομένως, εγκαίρως υποβλήθηκε στη Βουλή την 11η 9.2023, δύναται δε να κυρωθεί από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από την υποβολή της.

Αθήνα 17 Οκτωβρίου 2023

Ο Εισηγητής

Χαράλαμπος Κύρκος

Προϊστάμενος του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας

Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών